

L'ICUB com a instrument facilitador en el desenvolupament de les cultures de Barcelona, els processos participatius i la transparència, principals eixos del govern municipal en matèria de cultura

- Es treballarà també de manera prioritària en la connexió entre el conjunt dels agents culturals i les institucions, i entre la cultura i la ciutadania.
- La vinculació amb l'àmbit educatiu serà un tema clau que s'abordarà de manera transversal per les diferents àrees de l'Institut de Cultura de Barcelona

El repte en l'àmbit de les polítiques culturals és crear un espai en el qual posar en diàleg les polítiques, el fet cultural, els seus agents i la ciutadania. Un espai comú, en diàleg horitzontal. El govern municipal farà del diàleg amb els sectors culturals de la ciutat un eix troncal de les polítiques culturals dels propers anys, i marca com a prioritat la integració de persones i col·lectius que treballen des de la cultura de base, en els òrgans consultius i decisoris dels espais culturals de la ciutat.

L'ICUB reforçarà la seva funció de facilitador més que com a productor de cultura. I això vol dir afavorir les condicions perquè els altres facin, desenvolupin processos, projectes, generin experiències o proposin activitats. I això s'ha de fer de forma col·lectiva i compartida.

La voluntat és superar l'anomenada Marca Barcelona, sovint identificada com a espai aparador, i entendre la cultura com un fet vinculat de manera molt més directa a la ciutadania. Aquesta política participativa es desenvoluparà de manera fonamental des de dues plataformes: el Consell de Cultura de Barcelona, que serà reformulat per treballar prioritàriament de manera transversal, i el Pla de Cultures 2016-2026, que marcarà el desplegament de les polítiques culturals a mig i llarg termini.

L'Institut de Cultura de Barcelona fomentarà l'aplicació del codi ètic i de bones pràctiques en la gestió cultural per a la tria de directors o directores en els equipaments públics de la ciutat, o per evitar la precarietat laboral, i impulsarà un treball intens de coordinació entre els diferents agents culturals per accentuar la permeabilitat d'espais i programes.

Reforçar la vinculació entre educació i cultura serà una tasca clau que s'abordarà de manera transversal pels diferents eixos que es treballaran des de l'Institut de Cultura de Barcelona.

PROCESSOS PARTICIPATIUS. EL CONSELL DE CULTURA DE BARCELONA

El Consell de Cultura de Barcelona seguirà sent l'ens articulador de les polítiques de participació de la ciutadania, però es reforçarà el seu paper per crear una metodologia de treball més operativa. Es reformularan les comissions per fer-les més transversals, més operatives i en col·laboració permanent amb el seu Comitè Executiu. Actualment hi ha 13 comissions amb 15 o 20 membres cadascuna: es reduiran les comissions i augmentaran la seva participació i implicació en el disseny de polítiques culturals. Les comissions deixaran de ser únicament sectorials per ser transversals. Aquesta plataforma de participació serà l'espai central del debat participatiu entorn a la renovació i actualització del *Pla de Cultures de Barcelona 2016-2026*.

Actuals comissions del Consell de Cultura

1. Arts Visuals
2. Ciències
3. Cinema
4. Circ
5. Cultura Popular i Tradicional
6. Dansa
7. Disseny
8. Festivals
9. Innovació i Recerca
10. Lletres
11. Música
12. Patrimoni
13. Teatre

Proposa de noves comissions de l'ICUB (pendent aprovació pel Comitè Executiu del Consell de Cultura)

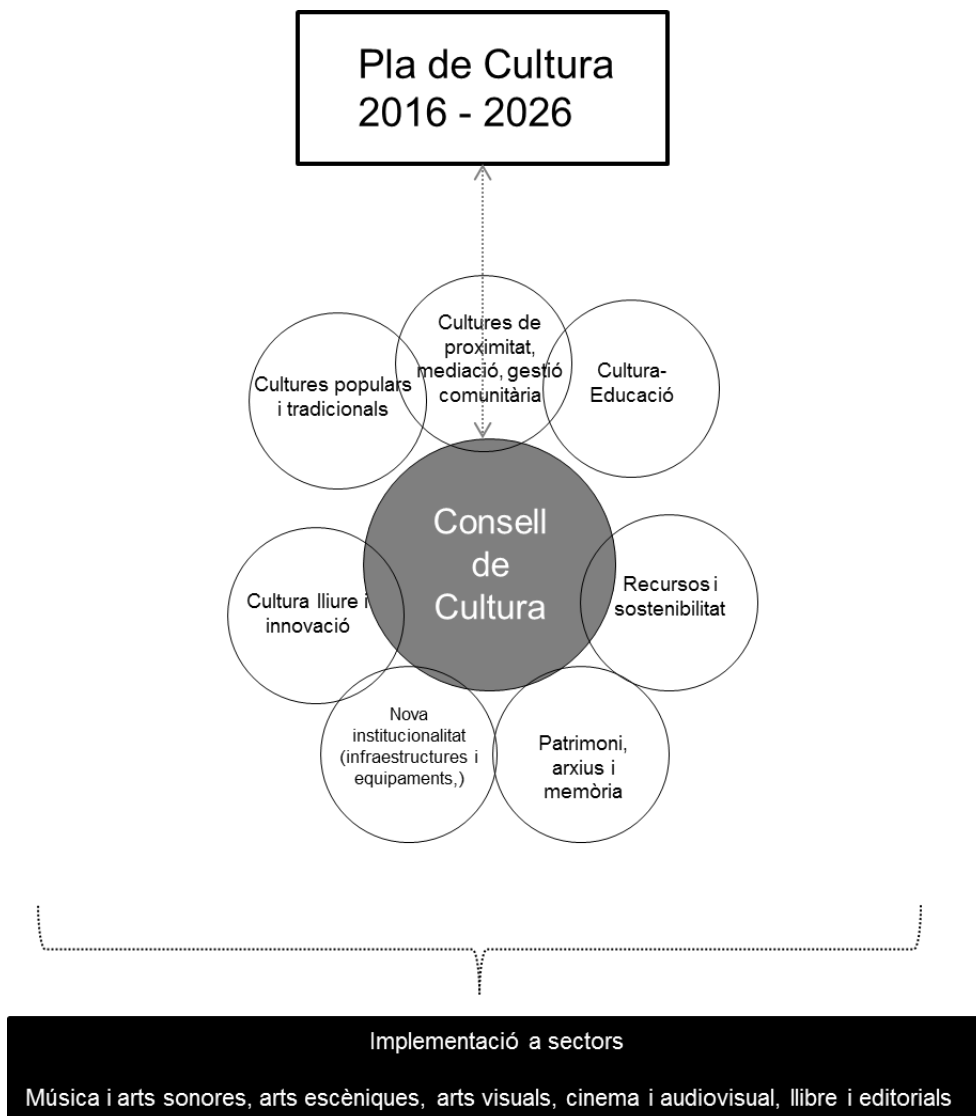
1. Cultura de proximitat, mediació, gestió comunitària
  - Cultures Populars
  - Cultura i educació
2. Recursos i sostenibilitat
  - Polítiques de finançament a projectes (subvencions)
  - Noves economies i economia social
  - Precarietat laboral
3. Nova institucionalitat (equipaments i infraestructures culturals)
  - Codis ètics
  - Bones pràctiques
  - Processos participatius
4. Cultura oberta i laboratoris de la ciutadania

PLA CULTURES DE BARCELONA. 2016-2026

L'abast de l'últim pla estratègic de cultura de l'ICUB acabà el 2015. El Consell de Cultura recomana, amb criteri compartit amb el govern municipal, la seva renovació i actualització. Elaborarem un pla de cultura a 10 anys que s'articularà a través d'un procés participatiu que inclourà associacions, comissions, universitats, altres administracions i els partits polítics amb representació a l'Ajuntament.

Aquest pla permetrà dibuixar un horitzó de treball a mig i llarg termini, imprescindible en l'àmbit cultural, i es basarà en els següents eixos, coincidents amb les noves comissions del Consell de Cultura.

EQUIPAMENTS CULTURALS. CAP A UNA NOVA INSTITUCIONALITAT

Autonomia dels equipaments i transparència

Iniciarem el procés perquè tots els museus que depenen directament de l'ICUB guanyin en autonomia i eficiència de gestió. Es convocaran concursos públics per a les direccions dels equipaments públics i es treballarà amb contractes-programa en aquells espais que no en tinguin. Els codis ètics i de bones pràctiques en la gestió cultural seran l'eina per garantir l'autonomia i la llibertat d'expressió, la transparència a l'hora de fer públiques les seves dades i per evitar la precarietat laboral.

Consolidar els equipaments existents

Barcelona, com a capital cultural que és, té una molt important xarxa de grans, mitjans i petits equipaments culturals, amb una gran diversitat de funcions, pluralitat de formes de gestió, amb diferents graus d'impacte territorial. Ha arribat el moment de deixar de construir nous equipaments per consolidar els existents, alguns d'ells sense les condicions òptimes per desplegar la seva tasca, la qual cosa provoca no només la impossibilitat de desenvolupar projectes que tenen encomanats, sinó també el foment a situacions de precarietat laboral que l'administració pública té l'obligació d'eliminar.

S'analitzaran les mancances, fortaleses i debilitats de tots ells en base a una mirada global, de xarxa, i crear espais formals o informals per compartir. S'accentuarà la permeabilitat dels nostres equipaments, essencial per a l'apropament de la ciutadania, artistes i agents culturals.

Repensar equipaments estratègics

Es reforçaran projectes estratègics com ara espais de proximitat, les Fàbriques de Creació o Centres Cívics; es repensaran d'altres, com el conjunt de Fabra i Coats. S'articularà la relació entre el Museu de les Cultures del Món i el Museu Etnològic de Barcelona, de pròxima reobertura i es treballarà per reforçar el DHUB com a Museu i Centre del Disseny de Barcelona.

La Virreina Centre de la Imatge es planteja en els propers anys no només com a espai expositiu relacionat amb la imatge, sino també com a centre de recerca i documentació que aglutini arxius de la memòria històrica fotogràfica de Barcelona i la seva relació amb el context nacional i internacional, posant en contacte des de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona, als diferents arxius fotogràfics independents de la ciutat, i acompanyar-los de recursos per la seva conservació i difusió. Respecte a La Capella, tot i que entrarà en la taula de debat del mapa d'infraestructures culturals i la xarxa de fàbriques de creació, continuarà com fins ara com a espai de producció.

Es repensarà el paper de la Fabra i Coats per tal de complementar-se amb la resta de fàbriques i espais de treball, residències, producció o exhibició de Barcelona. I es farà treballant amb la xarxa de Fàbriques de Creació, el districte i amb les entitats del barri,

per fer-lo més porós a la fàbrica de creació amb que comparteix edifici i perquè tingui relació més directa amb el territori.

La xarxa de Fàbriques de Creació: una xarxa de xarxes

Com a objectiu prioritari es crearà una taula estable de treball amb la xarxa de Fàbriques de Creació. Un xarxa, que serà xarxa de xarxes gràcies al treball de la majoria d'espais de creació que es basen en treball col·laboratiu a nivell internacional.

Aquesta Xarxa de Fàbriques de Creació tindrà com a primer objectiu acompanyar en la redefinició del projecte, anàlisi de les funcions i rol de cadascuna en el mapa de fàbriques de Barcelona. La Xarxa de Fàbriques de Creació es crea també amb l'objectiu de generar un espai on compartir projectes, experiències i eines.

CULTURA – EDUCACIÓ - MEDIACIÓ

El Consell de Cultura de Barcelona fa temps que reclama polítiques que vinculin cultura i educació a llarg termini. Afirmar que la desconexió entre aquests dos àmbits té un impacte directe en el dret a participar en la vida cultural i genera distància entre cultura i ciutadania. Aquest posicionament és compartit també pel CONCA i altres entitats com la Fundació Jaume Bofill, que sovint alerten sobre la necessitat de donar a la cultura i les arts un paper fonamental en l'àmbit educatiu. Hem de recuperar, doncs, la dimensió educativa i social de la cultura.

Programes puntuals com Creadors en Residència, creat l'any 2009 amb el Consorci d'Educació, van néixer per paliar aquesta necessitat, no tant per substituir la necessitat d'introduir la cultura en els programes escolars de forma estructural, com per sensibilitzar a docents i instituts envers la introducció de l'educació en les arts. També els últims anys molts equipaments han situat programes escolars i socials, en el centre de les seves polítiques. El programa Apropa Cultura, amb la participació d'un gran nombre d'institucions, n'és un bon exemple. Així com el treball de col·lectius i plataformes que des de fa anys treballen en aquest terreny de manera rigorosa (Cinema en curs, Experimentem amb l'art, Transductores, Explicadansa, Transformas, entre d'altres).

Per tant, es parteix d'una bona base, però poc estructurada i treballada de forma aïllada. En aquest sentit, treballarem de forma col·lectiva i dialogada per reforçar i implementar mesures d'impacte a llarg termini, i promoure marcs de diàleg amb taules de treball amb sectors implicats en temes educatius i de comunitats, per potenciar la dimensió social de la cultura. L'objectiu és:

- Superar el paradigma de creació de públics, centrant-nos en la mediació i les condicions d'accés a la cultura i facilitar les condicions per passar de consumidors a ciutadans actius i compromesos.

- Reforçar els programes i iniciatives que vinculen educació-cultura. No significa només aportar recursos econòmics, sinó també espais de col·laboració, pràctiques col·lectives i visibilitat.
- Mantenir el diàleg amb el Consorci d'Educació, amb col·lectius i plataformes dedicats a la mediació i educació en relació a la cultura i les pràctiques artístiques, de participació, col·laboratives, els departaments educatius dels equipaments, incloent en el marc de treball a districtes i barris.
- Treballar amb el grup de departaments educatius de museus i equipaments, per compartir experiències, bones pràctiques, i formes de fer.

PROGRAMES DE FINANÇAMENT A PROJECTES – SUBVENCIONS I MESURES PER DESENVOLUPAR ESPAIS DE DIFUSIÓ DE LA CULTURA, LES ARTS I EL PENSAMENT

L'Ajuntament de Barcelona crearà noves línies de finançament de projectes i desplegarà altres mesures amb l'objectiu d'actuar decididament en l'àmbit de la cultura de base, hem de redistribuir recursos entre la cultura de base, i la cultura de l'espectacle o la indústria cultural. Evidentment, les indústries culturals representen un element clau en l'ecosistema cultural i es continuarà el treball de crear mesures de treball en aquest àmbit, però l'impacte social de la cultura ha de prendre major protagonisme i haurà de ser un dels grans indicadors, davant dels indicadors purament quantitius o d'impacte mediàtic. L'Ajuntament vetllarà perquè la cultura es desenvolupi en absoluta llibertat, en la creació d'espais d'assaig-error, recolzar el risc i l'experimentació, en substituir la construcció d'una Marca de ciutat, per la construcció d'una ciutat on la cultura la desenvolupa la societat.

- Agilització de tràmits, simplificació i seguiment (avaluació qualitativa i de gestió de projectes)
- Impuls de convenis pluriannals amb entitats i col·lectius que reben suport des fa més de 3/5 anys
- Línies de suport obertes en dos períodes de l'any: per a projectes que es desenvolupin en el primer semestre de l'any, i pels que es desenvolupin en el segon semestre
- Creació de comissions externes per a la concessió d'ajuts, estretament vinculades al comitè executiu del Consell de Cultura
- Noves línies amb noves prioritats: accés dels artistes a espais de treball, taller i locals d'assaig, recuperació d'espais de gestió ciutadana, línies per a nous projectes, finançament per a sales de música en viu o espais de petit format dedicats a la difusió de la cultura, les pràctiques artístiques i el pensament
- Revisió de les normatives i llicències per les sales de música en viu, la música al carrer, els espais de formats polivalents o petit format, per tal d'adaptar-se a la realitat de la diversitat d'espais d'avui.

PATRIMONI, ARXIUS I MEMÒRIA

En aquest àmbit, l'objectiu és conservar, difondre i posar en valor la nostra memòria col·lectiva, el patrimoni material i immaterial, per tal de fomentar les visions plurals i crítiques del passat i el seu significat avui. En un moment on la nostra ciutat i el conjunt del país es troba en un procés intens de transformació, han de conformar també un element clau per a la nostra mirada cap el futur.

La digitalització del patrimoni cultural, arxius, documents o col·leccions i la seva circulació i accés a la ciutadania serà també una de les línies de treball que s'intensificaran, creant una xarxa d'arxius accessibles i compartits, articulant també línies discursives que contextualitzin i ofereixin una mirada crítica a la memòria del nostre patrimoni i en la seva relació amb el moment actual. I es farà treballant amb els estàndards internacionals de coneixement obert que ja utilitzen institucions a nivell internacional, per introduir-nos en les xarxes que comparteixen el patrimoni i arxius.

És en aquest context que es vol incidir en un debat que és global: impulsar el treball dels arxius, oberts a la ciutadania, i dels centres memorials i museístics, establint un diàleg obert amb els seus professionals, les entitats de la ciutat i els veïns i veïnes per tal de que esdevinguin part de l'impuls cultural necessari per una societat en canvi: facilitarem que els nostres museus interactuïn amb altres equipaments i serveis culturals de la ciutat, sigui quina sigui la seva dimensió o disciplina.

Aquest àmbit es treballarà conjuntament amb el Comissionat d'Estudis Estratègics i Programes de Memòria de l'Ajuntament de Barcelona, Xavier Domènech.

ALTRES MESURES PRIORITÀRIES

- **Reequilibri territorial.** A través del treball amb els centres cívics, les fàbriques de creació, els espais independents privats o de gestió mixta distribuïts al territori, es reforçarà i donarà visibilitat a espais culturals descentralitzats per millorar l'accessibilitat. Festes de ciutat o grans esdeveniments, com La Mercè o el Grec, estudiaran conjuntament amb els districtes, espais culturals i de creació i entitats veïnals el desplegament de l'activitat per altres barris i territoris. En aquest sentit, l'ICUB treballarà amb nuclis culturals ja existents, per tal que aquests grans esdeveniments tinguin un impacte de ciutat, tot adequant-se a la filosofia i format dels seus programes permanents.
- **Fomentar el coneixement, l'ús i la difusió de la llengua catalana** continuarà sent unes de les línies d'actuació transversal des de l'Ajuntament de Barcelona. En aquest sentit, cal continuar i reforçar la intensa tasca del Centre de Normalització Lingüística de Barcelona, així com de la Xarxa de Biblioteques Públiques i la seva intensa activitat en el foment a la lectura, que conjuntament amb altres institucions i entitats despleguen polítiques en tots els àmbits territorials.

- **Cultura oberta i laboratoris de la ciutadania.** Des de les administracions tenim la responsabilitat d'afrontar i impulsar el gran debat sobre la democràcia en xarxa, tecnologies, drets d'autor, legislació, accés obert a recursos culturals i educatius i en general, impulsar un més lliure, obert i participatiu entorn digital. Volem treballar amb les institucions culturals de Barcelona, productores públiques de coneixement, per utilitzar les eines necessàries per fer accessible a la ciutadania els seus continguts. Hem de mostrar una aposta decidida pel model que garanteixi el màxim accés cultural dels ciutadans.

Fomentarem els laboratoris i espais en que els artistes, enginyers, comunitats de software lliure col·laborin en nous models d'innovació, i espais que ens permetin entendre la tecnologia com a eina de transformació. La cultura com a laboratori de la ciutadania. L'Ajuntament treballarà per crear espais de diàleg entre la comunitat de la tecnologia i els creadors, impulsant una concepció de la tecnologia més social, horitzontal, que garanteixi l'accés als recursos i al coneixement.

Barcelona, Ciutat de la Literatura. Barcelona ha llençat la seva candidatura per esdevenir Ciutat de la Literatura dins de la Xarxa de Ciutats Creatives Unesco. La gran potència del sector editorial, la important xarxa de biblioteques de la ciutat i la qualitat d'escriptors i escriptores, que escriuen en català o castellà, avalen aquesta candidatura. La candidatura i el seu projecte recullen, sens dubte, el que volen ser les polítiques envers el sector del llibre. Treballar per mostrar la pluralitat, riquesa i diversitat del món literari, donar-li protagonisme i visibilitat, mostrar el gran nivell creatiu i connectar-lo amb l'escena internacional. El programa de Ciutats de la Literatura Unesco serà una ocasió única per fer-ho, però establirem xarxes internacionals amb altres ciutats del món per compartir, fer circular el coneixement, la nostra literatura i a tots els agents que es mouen en torn el fet literari.

**Ajuntament
de Barcelona**

Institut de Cultura de Barcelona

Oficina de premsa

La Rambla, 99, 08002 Barcelona

Tel 93 316 10 69

premsaicub@bcn.cat

premsaicub.bcn.cat